

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ___ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

освітньої програми

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	<i>1889/20</i>
<i>Бєсєт</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« ___ »	20 <i>20</i> р.

Київ – 2020

Розробник:

Хоменко Олена Анатоліївна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Хоменко Олена Анатоліївна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5 /135
Курс	1,2
Семестр	2,3
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4,5
Обсяг годин, в тому числі:	135
Аудиторні	64
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	63
Форма семестрового контролю	залік
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - розвиток наукового психологічного мислення студентів; формування уявлень про розвиток психіки та свідомості, про психічні процеси та індивідуально-психологічні властивості особистості, про особливості поведінки особистості у діяльності та спілкуванні.

Завдання курсу:

- вивчити основні поняття та закономірності розвитку психіки людини з позицій системного підходу в психології;
- оволодіти навичками осмислення й трактування психологія як науки;
- ознайомити з основними методами психологічних досліджень та механізмами формування психічних процесів, станів, властивостей людини.

3. Результати навчання за дисципліною

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають:

- знати основні категорії, методи, принципи психологічної науки;
- знати етапи історичного розвитку психіки;
- знати властивості психічних процесів;
- розрізняти та класифікувати психічні явища людини;
- володіти основними методами психології;
- розуміти психолого-фізіологічну природу пізнавальних процесів людини;
- знати загальні властивості відчуттів;
- знати психологічні індивідуально-типологічні властивості особистості;

- знати поняття психічного розвитку психіки і особистості людини, його закономірності;
- описувати механізми пам'яті людини;
- розрізняти індивідуальні особливості мислення та мовлення;
- аналізувати сутність і структуру діяльності особистості;
- описувати поняття про навички, вміння, звички;
- розрізняти види почуттів;
- застосовувати прийоми активізації вольової активності особистості;
- мати навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності;
- вміти адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності;
- володіти здатністю до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Вивчення даної навчальної дисципліни спрямоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

- засвоєння базових знань з предмету «основи психології»;
- уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу;
- здатність демонструвати значний діапазон основних методів, інструментів, практик та матеріалів, які пов'язані з психологією;
- здатність розрізняти та аналізувати психічні процеси та психічні явища людської природи;
- обізнаність із основними методами та методиками психології;
- уміння визначати індивідуально-психологічні особливості особистості;
- навички розпізнання емоційно-вольових проявів у дітей та дорослих;
- здатність будувати міжособистісні стосунки в колективі та діяльності;
- здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області психології;
- наявність знань про основні категорії та методи психології як науки;
- розуміння змісту і механізмів роботи інтелектуальної, афективної та вольової сфер особистості;
- усвідомлення специфіки розвитку та проявів психічних властивостей людини;
- уміння спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- можливість застосовувати теоретичні знання з психології у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх діяльності;
- вміння враховувати особливості природженої організації нервової системи в практичній діяльності та у спілкуванні з іншими;
- здатність формувати в собі позитивні риси особистості та поведінки;
- використовувати набутті знання для ефективного менеджменту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна						
	усього	лекції	сем.	практ.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Вступ до психології							
Тема 1. Психологія пізнання й навчання	4	2	2				3
Тема 2. Психологія творчості	4	2	2				4
Тема 3. Психологія особистості	2	2					3
Тема 4. Емоційно-почуттєвий світ людини	4	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	16	8	6				14
Змістовий модуль 2. Психологія як наука Розвиток психіки і свідомості							
Тема 1. Предмет психології. Методи психології. Розвиток психіки і свідомість.	7	2	2				3
Тема 2. Відчуття і сприймання.	5	2					3
Тема 3. Пам'ять.	7	2		2			3
Тема 4 Мислення і мовлення	5	2					3
Тема 5 Уява	7	2		2			3
Тема 6 Увага.	5	2					3
Модульний контроль	2						
Разом	38	12	2	4	-	-	18
Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера та індивідуально психологічні властивості особистості.							
Тема 1. Емоції та почуття.	5	2					3
Тема 2. Воля.	7	2		2			3
Тема 3. Темперамент.	7	2		2			3
Тема 4. Характер.	5	2					3
Тема 5. Здібності.	7	2		2			3
Модульний контроль	2						
Разом	33	10	-	6	-	-	15
Змістовий модуль 4. Особистість в діяльності і спілкуванні							
Тема 1 Особистість	7	2		2			3
Тема 2 Самосвідомість	5	2					3
Тема 3 Діяльність	7	2		2			3
Тема 4 Спілкування	5	2					3
Тема 5 Міжособистісні відносини в групах	8	2		2			4

Модульний контроль	2						
Разом	34	10	-	6	-	-	16
Разом							
Усього годин	135	40	8	16	-	-	63

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психології.

Тема 1. Психологія пізнання й навчання (2 год.)

Що вивчає «Психологія»? Як Я пізнаю світ? Основні психічні процеси.

Пам'ять як психічний процес. Прийоми мнемотехніки. Увага та її властивості. Засоби розвитку уважності. Мислення. Розвиток здатності до аналізу, синтезу, абстрагування, суджень, висновків, гіпотез. Навчально-пізнавальні й академічні здібності.

Ключові слова. Психологія, пам'ять, мислення, здібності, синтез, аналіз, увага.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 2,5

Тема 2. Психологія творчості. (2 год.)

Творчі здібності. Креативність. Обдарованість. Методи пошуку нового. Поняття про методи розвитку творчого мислення: мозковий штурм, метод гірлянд асоціацій, синтетика, методи теорії розв'язування винахідницьких задач (ТРВЗ).

Ключові слова. Творчість, креативність, асоціації, обдарованість, талант.

Семінарське заняття 1. Психологія творчості.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 2,5

Тема 3. Психологія особистості (2 год.)

Вміння адекватно оцінювати себе Сильні та слабкі властивості моєї натури. Аналіз власних вчинків як засіб самоохвалення та самокритики, визначення перспектив самовдосконалення. Переживання власної гідності. Я в своїх очах та очима інших людей.

Ключові слова. Особистість, темперамент, риси характеру, самостійність й залежність, самооцінка.

Семінарське заняття 3. Психологія особистості.

Основна література: 1,2, 4.

Додаткова література: 1, 3,5

Тема 4. Емоційно-почуттєвий світ людини (2 год.)

Емоції і почуття. Види емоційних станів. Агресивність. Переляк. Стрес. Байдужість. Доброзичливість. Альтернативи гніву, стресу, соціальному страху. Поняття про конфлікт. Види й типи конфліктів. Карта конфлікту. Виникнення і протікання конфліктів. Моделі поведінки у конфлікті.

Ключові слова. Емоції й почуття, воля, конфлікти, моделі поведінки, агресивність, стрес, доброзичливість.

Семінарське заняття 3. Емоційно-почуттєвий світ людини

Основна література: 1,2, 4.

Додаткова література: 1, 3,5

Змістовий модуль 2. Психологія як наука. Пізнавальні психічні процеси.

Тема 1. Предмет психології. Методи психології. Розвиток психіки і свідомість. (2год).

Загальне поняття про психологію. Предмет психології, її завдання.

Історія становлення психології як науки. Шляхи наукового пізнання психіки людини. Проблема методу дослідження у психології. Класифікація методів психологічного дослідження. Вимоги до організації психологічних досліджень у психології. Принципи та етапи проведення психологічних досліджень. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки. Розвиток та виникнення людської психіки. Свідомість та самосвідомість, їх визначення, умови формування та роль у психічному житті людини.

Ключові слова. Психологія, психіка, механізми психіки, психічні явища, психічна активність, психічні властивості, психічні процеси, психічне відображення, методи психології, спостереження, експеримент, опитування, тести, подразливість, чуттєвість, тропізм, інстинкт, інтелектуальна поведінка, свідомо діяльність, свідомість, самосвідомість.

Семінарське заняття 2. Вступ до психології. Пізнавальні психічні процеси (2год).

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,2,5

Тема 2. Відчуття і сприймання. (2год).

Поняття про відчуття як основу всіх інших психічних процесів. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Основні властивості відчуттів (пороги чутливості, адаптація, взаємодія відчуттів, сенсibiliзація). Роль відчуттів у навчальній діяльності дітей та професійній діяльності дорослих.

Поняття про сприймання. Порівняльна характеристика психічних процесів відчуття та сприймання. Функції сприймання. Зв'язок сприймання з іншими психічними процесами. Властивості сприймання.

Специфічні види сприймання: сприймання простору, часу, руху, соціальне сприймання (людини людиною). Ілюзії, що при цьому мають місце. Вікові та індивідуальні особливості сприймань.

Ключові слова. Відчуття, органи відчуттів, контактні відчуття, дистантні відчуття, екстероцептивні, інтероцептивні, пропріоцептивні відчуття, адаптація, сенсibiliзація, синтезія, поріг відчуттів. Сприймання, предметність, структурність, осмисленість, цілісність, константність, вибірковість, ілюзії, апперцепція, сприймання простору, сприймання часу, сприймання руху.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,4,5

Тема 3. Увага. (2год).

Поняття про увагу та її значення в діяльності людини. Фізіологічні основи уваги. Види уваги та їх характеристика. Властивості уваги. Теорії уваги. Індивідуальні особливості уваги. Розлади уваги. Розвиток уваги у дітей і дорослих.

Ключові слова. Увага, мимовільна увага, довільна увага, після довільна увага, стійкість уваги, нестійкість уваги, переключення уваги, концентрація уваги, розподіл уваги, об'єм уваги, інтенсивність уваги, спрямованість уваги, активність уваги, форми уваги, уважність, неуважність.

Основна література: 1, 3, 4..

Додаткова література: 2,3,5

Тема 4. Пам'ять. (2год).

Поняття про пам'ять та її основні функції. Фізіологічні основи пам'яті. Теорії пам'яті. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Види пам'яті. Ефективні прийоми запам'ятовування та боротьба з забуванням. Індивідуальні особливості пам'яті.

Значення пам'яті для діяльності та спілкування, сприймання людиною світу в цілому. Виховання та самовиховання пам'яті в різні вікові періоди.

Ключові слова. Пам'ять, запам'ятовування, збереження, забування, відтворення, впізнавання, згадування, пригадування, спогади, короткочасна пам'ять, довгочасна пам'ять, оперативна пам'ять, довільне запам'ятовування, мимовільне запам'ятовування, смислове запам'ятовування, механічне запам'ятовування, мнемотехніка.

Практичне заняття 4. Методики на дослідження пам'яті.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

Тема 5. Мислення і мовлення. (2год).

Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності. Соціальна природа та фізіологічні основи мислення. Теорії мислення. Функції мислення. Логічні форми мислення як продукти мисленнєвого процесу. Види мислення: понятійне, образне, наочно-образне, наочно-дійове. Індукція та дедукція. Різновиди мислення, їх місце в різних видах людської діяльності. Зв'язок мислення та мови. Індивідуальні особливості мислення, групове вирішення задач. Індивідуальні якості інтелекту.

Ключові слова. Мислення, аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, конкретизація, класифікація, систематизація, судження, умовиводи, поняття, проблемна ситуація, задача, гіпотеза, наочно- дійове мислення, наочно-образне мислення, словесно-логічне мислення.

Практичне заняття 2. Дослідження академічного інтелекту.

Основна література: 1, 2, 3, 5.

Додаткова література: 1, 4, 6

Тема 6. Уява. (2год)

Поняття про уяву. Соціальна природа уяви. Фізіологічні основи процесів уяви. Процес створення образів уяви. Види уяви. Мрія. Роль уяви в ігровій діяльності дитини і творчій діяльності дорослого. Розлади уяви.

Індивідуальні відмінності уяви. Прийоми створення образів уяви та їх характеристика.

Ключові слова. Уява, довільна та мимовільна уява, репродуктивна та творча уява, мрія, доповнення, аглютинація, гіперболізація, акцентування, схематизація, типізація.

Практичне заняття 6. Дослідження творчої уяви.

Основна література: 1, 3, 5..

Додаткова література 2,3,5

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера та індивідуально-психологічні властивості особистості.

Тема 1. Емоції та почуття. (2год).

Поняття про емоції та почуття. Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів. Основні теорії, які пояснюють механізми виникнення емоцій. Основні функції та властивості емоцій. Вираження емоцій і почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Психічні стани особистості: психічна напруга, втома, стрес, монотонія, депресія і т.п. Стрес та шляхи його подолання.

Ключові слова. Почуття, емоції, стенічні та астенічні почуття, емоційний тон, настрій, афекти, пристрасті, стреси, фрустрація, моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні почуття.

Основна література: 1, 2, 3, 4.

Додаткова література: 2, 5, 6

Тема 2. Воля. (2год).

Поняття про волю. Класифікація вольових дій. Довільні дії та їх особливості. Аналіз складної вольової дії. Основні вольові якості особистості. Безвілля, його причини і подолання. Вольова діяльність людини. Розвиток сили волі.

Ключові слова. Воля, мимовільні дії, вольові дії, вольове зусилля, бажання, боротьба мотивів, прийняття рішення, сила волі, безвілля.

Практичне заняття 2. Дослідження емоційно-вольової сфери

Основна література: 1, 2, 3, 4.

Додаткова література: .1, 2, 3

Тема 3. Темперамент. (2год).

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту.

Типи темпераменту та їх психологічна характеристика. Позитивні та негативні якості кожного типу темпераменту. Темперамент і проблеми виховання. Відсутність «чистих» видів темпераментів, їх поєднання, що є характерним для більшості людей. Вплив темпераменту на діяльність людини.

Ключові поняття. Темперамент, тип вищої нервової діяльності, сила нервових процесів, рухливість нервових процесів, зрівноваженість нервових процесів, екстраверсія, інтроверсія, сенситивність, реактивність, пластичність, ригідність, резистентність. холерик, флегматик, меланхолік, сангвінік.

Практичне заняття 3. Дослідження темпераменту.

Основна література: 1, 2, 3.

Додаткова література: 1, 3, 4

Тема 4. Характер. (2год).

Поняття про характер. Історія вчення про характер. Структура характеру. Типове, індивідуальне і вікове в характері людини. Основні риси характеру та залежність між ними.

Акцентуації характеру як загострення його окремих рис та їх класифікація (К.Леонгард, О.Личко). Вплив середовища і виховання на формування характеру. Значення характеру в діяльності та поведінці людини.

Ключові слова. Характер, структура характеру, типи характеру, акцентуація, риси характеру.

Основна література: 1, 2, 3, 5.

Додаткова література: 1, 2, 3

Тема 5. Здібності. (2год).

Поняття про здібності. Задатки як біологічні передумови розвитку здібностей. Різниця між здібностями та знаннями, уміннями і навичками. Структура здібностей. Різновиди здібностей. Здібність і продуктивність діяльності.

Обдарованість, талант, геніальність. Розвиток особистості. Індивідуальні відмінності в здібностях людей.

Ключові слова. Здібності, структура здібностей, загальні здібності, спеціальні здібності, задатки, обдарованість, талант, геніальність.

Практичне заняття 5. Вивчення здібностей.

Основна література: 1,2, 3, 4.

Додаткова література: 1,3,5

Змістовий модуль 4. Особистість в діяльності і спілкуванні.

Тема 1. Особистість. (2год).

Поняття про особистість у психології. Індивід. Особистість. Індивідуальність. Прояв індивідуальності в темпераменті, характері, здібностях, якостях пізнавальних процесів, стилі діяльності. Проблема співвідношення біологічного та соціального в структурі особистості. Структура особистості та її психологічні характеристики. Активність особистості та її джерела. Спрямованість як стержнева характеристика особистості. Форми спрямованості особистості: інтереси, переконання, схильності, світогляд, установки, потяги, мотиви. Класифікація мотивів по Маслоу. Самосвідомість особистості, її самооцінка та рівень домагань.

Ключові слова. Індивід, особистість, індивідуальність, структура особистості, активність, мотив, інтерес, ідеали, переконання, цілі, установки, навички, рівень домагань, самооцінка,

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3 4

Тема 2. Самосвідомість. Самосвідомість особистості. Психологічний захист особистості. Концепція розвитку особистості. Рушійні сили розвитку. Основні властивості особистості.

Ключові слова. Самосвідомість, я-образ, самоусвідомлення, Я-концепція

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

Тема 3. Діяльність.

Поняття про активність, діяльність та поведінку. Основні характеристики і структура активності та діяльності. Структура діяльності – мотиви, цілі, дії, засоби діяльності. Мотиви – близькі, далекі; особистісні, суспільні. Цілі – близькі, далекі; особистісні, суспільні. Дії – зовнішні, предметні, внутрішні, розумові. Засоби діяльності – вміння, навички.

Єдність свідомості і діяльності, їх психологічна характеристика. Професійна діяльність.

Ключові слова. Активність, діяльність, характеристики діяльності, структура діяльності, види діяльності: гра, навчання, праця.

Практичне заняття 3. Побудова схем ціле покладання та формулювання мети.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

Семінар 3 . Особистість та діяльність. (2год).

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

Тема 4 Спілкування. Поняття про спілкування. Структура спілкування, Види спілкування. Педагогічне спілкування. Комунікативна, інтерактивна, перцептивна функції.

Ключові слова. Спілкування.. Спілкування формальне й неформальне. Педагогічне спілкування. Стили спілкування.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

Тема 5 Міжособистісні відносини в групах. Поняття про групу й колектив. Класифікація колективів і груп. Конфлікти. Лідерство. Соціально-психологічний клімат.

Ключові слова. Лідерство. Конфлікт. Психологічне сумісництво. Колектив. Група.

Практичне заняття 5. Використання методик соціометрії і референтометрії.

Основна література: 1,2, 3.

Додаткова література: 1,3,5

6. Контроль навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	2	3
1.Початковий	1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворювати деякі його елементи
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викладати думки
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання
2. Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту навчального посібника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями сформулювати визначення понять.
	6	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні дії.

	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна логічна, обґрунтована але з деякими неточностями.
	9	. Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знання, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмету, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

6.2.Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1 Вступ до психології (14год.).

Тема 1 Психологія пізнання й навчання (3 год.).

1. Опишіть основні прийоми мнемотехніки.
2. Охарактеризуйте зорові ілюзії та причини їх виникнення.

Тема 2 Психологія творчості (4 год.).

1. Розкрийте сутність і значення відтворюючої уява; наведіть приклади дії відтворюючої уяви при вивченні різних навчальних предметів.
2. Виконайте завдання тесту Торренса та проаналізуйте власні продукти діяльності.

Тема 3 Психологія особистості (3год.).

1. Розробіть таблицю характерологічних рис особистості Опишіть свій характер спираючись на розроблену вами таблицю.
2. За допомогою кола Айзенка визначте свій характер. Опишіть типи темпераментів за Айзенком.

Тема 4. Емоційно-почуттєвий світ людини (4 год.).

- 1.Охарактеризуйте вольові якості своєї особистості. Вкажіть шляхи формування та розвитку вольових якостей.
2. Опишіть основні емоційні стани.

Змістовий модуль 2. Психологія як наука. Пізнавальні психічні процеси (18 год.).

Тема 1. Предмет психології. Методи психології. Розвиток психіки і свідомість (3год.).

1. Обґрунтуйте сутність і зміст предмета психології. Визначте структуру сучасної психології.
2. Розробіть таблицю основних й допоміжних методів загальної психології.
3. Схематичні зобразіть основні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок.

Тема 2. Відчуття і сприймання (3 год.).

1. Висловіть свою думку: чому в звичайному житті слова «відчуття» і «сприймання» часто використовуються як синоніми.
2. Охарактеризуйте основні типи відчуттів. Що таке верхній поріг чутливості? Що таке нижній поріг чутливості?

Тема 3. Пам'ять (3 год.).

1. Визначте фактори, які сприяють кращому запам'ятовуванню інформації.
2. Розробіть правила роботи з пам'яттю.

Тема 4 Мислення і мовлення (3 год.).

1. Вкажіть на відмінності усного мовлення від письмового та відзначте, яким чином дані відмінності мають враховуватися людиною в практичній діяльності?
2. Опишіть всі види мовлення.

Тема 5 Уява (3 год.).

1. Розкрийте своєрідність уяви як специфічного пізнавального процесу
2. Схематично зобразіть загальне й відмінне між мисленням і уявою.

Тема 6 Увага (3 год.).

1. Прокоментуйте вислів К. Д. Ушинського: «Увага — це ті єдині двері нашої душі, через які, безумовно, проходить все із зовнішнього світу, що тільки входить до свідомості».
2. Складіть таблицю характерних особливостей уваги за зразком:

Назва	особливості	Визначення	Фізичні основи	Умови
уваги				

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера та індивідуально психологічні властивості особистості (15 год.).

Тема 1. Емоції та почуття (3 год.).

1. Опишіть ключові моменти психологічних теорій емоцій
2. Дайте загальну характеристику емоційної сфери людини. Охарактеризуйте поняття «емоція».

Тема 2. Воля (3 год.).

1. Обґрунтуйте важливість вольової активності в діяльності людини.
2. Розкрийте роль цілеспрямованості у діяльності людини . Які чинники зумовлюють вольові процеси?

Тема 3. Темперамент (3 год.).

1. Розкрийте зв'язок темпераменту і нервової системи.
2. Виберіть і заповніть таблицю, які з перерахованих особливостей характеризують тип темпераменту сангвініка, меланхоліка, холерика, флегматика:
енергійність, тривала працездатність, підвищена активність, гарячковість, терпіння, стриманість, повільність рухів та мови, дуже швидка зміна почуттів та настрою, виразність міміки та пантоміміки, гіперсензитивність, збуджений стан, швидке пристосування до нових обставин, пригніченість та розгубленість при невдачах, поверхневність у сприйнятті людей та явищ, самоконтроль, тривожність.

Тип темпераменту	Характеристика темпераменту

Тема 4. Характер (3 год.).

1. У чому проявляється акцентуація характеру особистості? Яким є механізми формування властивостей характеру?
2. Опишіть акцентуації характеру підлітків за А.Є. Личко.

Тема 5. Здібності (3 год.).

1. Розкрийте взаємозв'язок та відмінність понять «обдарованість», «задатки», «здібності», «геніальність».
2. Встановіть зв'язок між здібностями та іншими властивостями особистості (почуття, вольові якості, працелюбство, вимогливість)

Змістовий модуль 4. Особистість в діяльності і спілкуванні (16 год.).

Тема 1 Особистість (3 год.).

1. Доведіть, що особистість є базовою категорією психології як науки.
2. Проаналізуйте співвідношення понять «людина», «особистість», «індивідуальність».

Тема 2 Самосвідомість (3 год.)

1. Зіставте поняття самосвідомості та Я-концепції.
2. Опишіть способи психологічного захисту особистості.

Тема 3 Діяльність (3 год.)

1. Дайте визначення поняттю «діяльність». Охарактеризуйте зв'язок між потребами і діяльністю.
2. Які характерні ознаки гри як різновиду діяльності? Узагальніть інформацію у вигляді таблиці.

Тема 4 Спілкування (3 год.)

1. Розкрийте роль спілкування у формуванні особистості.
2. Опишіть модель комунікативного процесу за Лассуелу.

Тема 5 Міжособистісні відносини в групах (4 год.)

1. Опишіть загальну структуру соціально-психологічного клімату колективу.
2. Класифікуйте у вигляді таблиці колективи й групи (за змістом, за способом об'єднання, за розміром, за спеціальним статусом, за взаємозв'язком, за рівням розвитку, за значимістю, за контактом з іншими групами).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в письмовій формі і містить 12 різних за формою тестів. За кожен правильну відповідь на одне тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю

Контроль навчальної роботи студента здійснюється за модульно-рейтинговою. Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі опитування, виконання практичних та тестових завдань. Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістового модулю та передбачає виконання студентами завдань для модульного контролю. Тестові завдання модульного контролю складаються з відкритих та закритих запитань.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка за стобальною шкалою
12	98-100
11	94-97
10	93-90
9	89-86
8	85-82
7	81-75
6	74-69
5	68-65
4	64-60
3	59-35
2	34-20
1	19-1

7. Навчально-методична карта дисципліни «Психологія»

Разом 135 год., лекції 40 год., семінарські заняття – 8 год., практична робота - 16 год., самостійна робота – 63 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовний модуль 3					Змістовий модуль 4				
Назва модуля																				
Лекції	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Тема 1. Психологія пізнання й навчання	Тема 2 Психологія творчості	Тема 3 Психологія особистості	Тема 4. Емоційно-почуттєвий світ	Тема 1. Предмет психології. Методи психології. Розвиток	Тема 2. Відчуття і сприймання.	Тема 3. Пам'ять.	Тема 4 Мислення і мовлення	Тема 5 Уява	Тема 6 Увага	Тема 1. Емоції та почуття.	Тема 2. Воля.	Тема 3. Темперамент	Тема 4. Характер.	Тема 5. Здібності.	Тема 1 Особистість	Тема 2 Самосвідомість	Тема 3 Діяльність	Тема 4 Сплікування	Тема 5 Міжособистісні відносини в групах
Теми семінарських занять	Тема 1. Психологія пізнання й навчання	Тема 2 Психологія творчості		Тема 4. Емоційно-почуттєвий світ	Тема 1. Предмет психології. Методи психології. Розвиток															
Теми практичних Занять							Тема 3. Пам'ять.		Тема 5 Уява			Тема 2. Воля.	Тема 3. Темперамент		Тема 5. Здібності.	Тема 1 Особистість		Тема 3 Діяльність		Тема 5 Міжособистісні відносини в групах
Самостійна робота					Пункт 6.2.															
Види поточного контролю	Модульний контроль №1				Модульна контрольна робота №2						Модульна контрольна робота №3					Модульна контрольна робота №4				
Підсумковий контроль	Залік																			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
2. Вітенко І. С. Основи психології. Основи педагогіки [Текст] : навч.- метод. посіб. для студ. вищих медичних навч. закл. IV рівня акредитації / Іван Семенович Вітенко, А. С. Борисюк, Т. І. Вітенко. – Чернівці : Книга - XXI, 2006. – 200 с.
3. Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 1007 с.
4. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович – К.: Педагогічна думка , 2012. – 114 с.
5. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
6. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / - Максименко С.Д. - К: «Центр навчальної літератури», 2008. – 272 с.

Додаткова

1. Власова О. І. Основи психології і педагогіки [Текст] : підручник / Олена Іванівна Власова, А. А. Марушкевич. – Рек. МОН. – К. : Київський університет, 2009. – 255 с.
2. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К.: Каравела, 2014. - 464 с.
3. Ковальчук О. Б. Основи психології та педагогіки [Текст] : навч. посіб. / Оріся Богданівна Ковальчук, С. Я. Когут ; за заг. ред. Л.Ковальчук. – Рек. МОН. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2009. – 624 с.
4. Основи психології : підручник / О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Кириленко [та ін.]; ред. О. В. Киричук, В. А. Роменець. – 6-е вид., стереотип. – Київ : Либідь, 2006. – 632 с.: іл.
5. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. - К.: Кондор, 2012. – 576 с.
6. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 3-те вид./ Ю.О. Приходько, В.І Юрченко — К.: Каравела,. 2016. – 320 с.
7. Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.